

چکیده مقالات همایش ملی دولت پژوهی؛
واکوی ملی نظری، کاربردی و آسیب شناسختی

گروه علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

دانشگاه فردوسی مشهد

گروه علوم سیاسی
دانشگاه فردوسی مشهد

- ۳۳ دولت در ترکیه: تحول ایده حاکمیت در عصر آک پارتی
جعفر حق پناه
- ۳۴ فرجام دولت در پسا مارکسیسم: بازخوانی آرای اسلاوی ژیزک
سمیه حمیدی - پیمان زنگنه
- نقش «بازی بزرگ» در شکنندگی تعاملات خارجی دولت قاجار (مطالعه موردی: افغانستان؛ ۱۸۵۶ - ۱۷۹۴ م.)
۳۵
سمیه حمیدی - ناصر یوسف زهی
- ۳۶ رابطه دین و سیاست در زمان داریوش یکم
فاطمه حمیدی مطلق - فخری سادات احمدی
- ۳۷ همگرایی منطقه‌ای و واگرایی میان دولت‌های حاشیه دریای خزر
سعید خاوری نژاد
- ۳۸ واکاوی نقش ولایت فقیه در پروسه دولت‌سازی پس از پیروزی انقلاب اسلامی
مسلم خسروی زارگر
- ۳۹ بررسی تطبیقی تعهدات نهاد‌های حکومتی در پیشگیری از وقوع جرم (مورد مطالعه: کشورهای منتخب)
سید علیرضا خطیبی - محمد صادق احمدی
- ۴۰ رهگذار تاریخی و لحظه‌های سازنده در فرآیند دولت‌سازی پسا انقلاب اسلامی
محسن خلیلی
- ۴۱ من دولت تعیین می‌کنم! من تو دهن این دولت می‌زنم!
محسن خلیلی
- ۴۲ مرزهای اقتدار دولت‌ها در عصر جهانی‌شدن و تروریسم
فاطمه دانشور محمدزادگان - فاطمه میری کلاه کج - سمانه شفیق زاده برمی
- ۴۳ رابطه دین و دولت در ایران باستان
سید محمد امین داودی - شهره جلال پور

من دولت تعیین می‌کنم! من تو دهن این دولت می‌زنم!

محسن خلیلی

استاد علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

khalilim@um.ac.ir

سخنرانی ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ رهبر انقلاب اسلامی، یکی از نمادین‌ترین سخنرانی‌های انقلابی است که از جنبه‌های گونه‌گون قابل تفسیر است. درونمایه سخنرانی رهبر انقلابی، نمودگر آغاز یک فرجام و آغاز یک شروع است؛ فرجام نظام پادشاهی و آغاز نظام جدید غیرپادشاهی. یکی از مهم‌ترین لحظه‌های دولت‌سازی پساانقلاب ایران، مضامین گونه‌گونی بود که در سخنرانی مشهور به بهشت زهرا به کار رفت. اما، آنچه از منظر نگارنده نوشتار پیش‌رو پژوهش‌پذیر به‌شمار رفته، ناهمسانی‌هایی است که هنگام کار بست واژه دولت در سخنرانی امام خمینی پدیدار شد. از دیدگاه ناهم‌اندی‌هایی که در دانش سیاست میان مفاهیمی چون دولت و حکومت و رژیم وجود دارد، دوپهلویی‌هایی در دو جمله بسیار نام‌آور سخنرانی، یعنی «من دولت تعیین می‌کنم! من تو دهن این دولت می‌زنم!» وجود دارد که شایسته بازتفسیر است. در دو جمله «من دولت تعیین می‌کنم!» و «من تو دهن این دولت می‌زنم!» امکان حضور مقوله‌هایی همچون سلطنت، پادشاهی پهلوی، پادشاه، محمد رضا پهلوی، شاهپور بختیار، نخست‌وزیری، قوه مجریه، و قوای سه‌گانه، وجود دارد. نگارنده، با بهره‌گیری از روش تحلیل بافتاری متن، سخنرانی بهشت زهرا را از منظر گوناگونی و ناهم‌اندی مفاهیم هم‌پیوند با سلطه سیاسی (کشور و حاکمیت و دولت و حکومت و رژیم) بازتفسیر می‌کند تا به این پرسش پاسخ داده شود که منظور گوینده عبارت‌های دولت‌سازانه/دولت‌براندازانه سخنرانی بهشت زهرا از گفتن واژه دولت چه بوده است. نگارنده در فرآیند پژوهش به این دستاورد رسید که منظور آشکار و نهان رهبر انقلاب از کار بست واژه دولت در دو جمله «من دولت تعیین می‌کنم!» و «من تو دهن این دولت می‌زنم!» عبارت از سرنگون‌سازی نظام کهن و برپاسازی انتظام نوین، به صورت هم‌زمان است، بدون آنکه سخنران در بند مرزبندی‌های معنایی و کاربردی واژگان هم‌پیوند با سلطه سیاسی باشد.

واژگان کلیدی: انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی، دولت، امام خمینی، سخنرانی بهشت زهرا.